

Vážení priatelia,

chceme sa ospravedlniť tým, ktorí si predplatili časopis, a dostali ho neskoro alebo vôbec nie. Distribúciu berieme do vlastných rúk, a preto sa obracajte priamo na redakciu - osobne, poštou, telefonicky, faxom alebo cez E-mail. Svojim priateľom doma či v zahraničí odporúčajte **KRITIKU & KONTEXT** na internete.

Hlavným dôvodom, prečo sme sa rozhodli pre dvojčíslo, bola potreba zladiť trojmesačné dodávky pre firmu, ktorá bude distribuovať časopis vo vybraných stánkoch po celom Slovensku a v Čechách. Ďalšie čísla vyjdú koncom októbra a v januári.

Za veľký úspech považujeme predplatné cez asociáciu **Artes Liberales** pre šesťdesiat rektorov, dekanov a riaditeľov vzdelávacích inštitúcií a univerzít v strednej a východnej a v Severnej Amerike. Veľmi povzbudzujúco pôsobia slová riaditeľa Inštitútu humanitných vied v Donecku na Ukrajine, Oleksija Paniča, ktoré nám adresoval po prečítaní dvoch čísiel časopisu. (Začiatok listu nájdete na zadnej obálke tohto čísla.

Zdá sa, že **KRITIKA & KONTEXT** má intenzívnejší ohlas za hranicami než doma. Väčšina vzdelaných ľudí na Slovensku číta dnes najmä dennú tlač. Domáca politika mesmerizuje a opantáva. Čo sa popísalo v minulosti o Arendtovej, Frommovi či Kissingerovi je čítaním až keď budem v penzii, teraz nemám čas, zdôveril sa mi jeden slovenský intelektuál. Ale robíš dobrú vec, dodal, zrejme preto aby som ani náhodou nezapochyboval o jeho intelektuálnych kvalitách.

Každú knihu, ktorá sa objaví na pulkoch kníhkupectiev si môžeme, ale nemusíme kúpiť. Možno ju ignorovať, vyzdvihovať alebo zavrhnúť. V úvahe a úvode k bloku o Ďuricovej knihe Dejiny Slovenska a Slovákov som sa pokúsil o niečo iné. Nehodnotím, či tézy tejto knihy sú pravdivé, to je úloha historikov. Zamýšľam sa nad jej dosahom na slovenskú spoločnosť a pýtam sa, či vôbec dosiahla svoj zámer. Ďuricova kniha sa stala kontroverznou nie iba pre svoj obsah, ale najmä kvôli distribúcii Ministerstvom školstva SR na základné školy a jej financovaniu z peňazí daňových poplatníkov Európskej únie.

Nie je podstatné, že s obsahom Ďuricovej knihy hlboko nesúhlasím. Ak by som aj súhlasil, ide o princíp: treba odmietnuť akúkoľvek knihu, ktorá je bez lektorských posudkov, bez prísneho zhodnotenia kompetentnou inštitúciou nanútená žiakom, ktorí nie sú schopní ju objektívne zhodnotiť. Dospelý človek si v kníhkupectve vyberá, žiak v škole nie.

Ernest Gellner, jeden z najbrilantnejších mysliteľov 20. storočia, je u nás stále relatívne neznámy. Po vyše štyridsiatich rokoch života vo Veľkej Británii, venoval posledné roky riadeniu Inštitútu pre výskum nacionalizmu, zriadeného pri Stredoeurópskej univerzite v Prahe. Gellnera v našich končinách spájame s knihou Národy a nacionalizmus, zároveň je však autorom kľúčových diel v antropológii, sociológii a filozofii.

Na stránkach **KRITIKY & KONTEXTU** budeme postupne prezentovať jeho kratšie eseje, recenzie a polemiky. Dôvodom nie je len to, že si hlboko vážim jeho dielo, a že som mal česť osobne ho poznať, ale v neposlednom rade fakt, že Gellner stál pri zrode časopisu. Určite zavážil aj jeho odporúčací list, keď som oslovoval sponzorov. Píše v ňom: „Za skvelý a dobre premyslený považujem projekt časopisu, ktorý bude systematicky oboznamovať českých a slovenských vzdelancov so západnou odbornou literatúrou, na jednej strane prekladáním dôležitých západných recenzií, a na druhej poskytnutím priestoru domácim vzdelancom na hodnotenie a debaty o západnej odbornej literatúre. Bohužiaľ, Ernest Gellner sa už nedočkal prvého čísla. Začiatkom minulého roku skončil vo svojej rodnej Prahe. Pri písaní príspevkov a zostavovaní každého čísla cítim jeho prenikavý pohľad a snažím sa udržať úroveň, za ktorú by som sa pred ním nemusel hanbiť.

Samuel Abrahám